

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Školní vzdělávací program byl pro předchozích projednáních schválen na pedagogické radě dne: 27. 8. 2018

Aktualizace od 1. 9. 2018

Program zpracoval: kolektiv MŠ

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	2
2. Charakteristika školy	2
3. Podmínky vzdělávání	2
3.1. Věcné podmínky	2
3.2 Životospráva	3
3.3 Psychosociální podmínky	3
3.4 Organizace	4
3.6 Personální a pedagogické zajištění	5
3.7 Spoluúčast rodičů	5
4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	6
4.1 Systém vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	6
4.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	6
5. Vzdělávání dětí nadaných	7
6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	7
7. Organizace vzdělávání	7
7.1 Charakteristika jednotlivých tříd	8
7.2 Organizace dne	10
8. Charakteristika vzdělávacího programu	10
8.1 Zaměření školy a cíle vzdělávacího programu	10
8.2 Metody a formy vzdělávání	11
9. Vzdělávací obsah	13
9.1 Integrované bloky ŠVP	13
9.2 Doplnkové programy	27
10. Evaluační systém	30
10.1. Pedagogické diagnostika	30
10.2. Struktura hodnocení	30
10.2. Dokumenty školy – ŠVP – TVP, soulad ŠVP – RVP PV	31
10.3. Evaluace podmínek vzdělávání	32
.....	32

10.4. Evaluace průběhu vzdělávání.....	33
10.5. Evaluace spolupráce	34
11. Přílohy	34
.....	34

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy	Mateřská škola U Kina, Jičín, 17.listopadu 46, příspěvková organizace
Sídlo	Jičín
Adresa mateřské školy	17. listopadu 46, Jičín
Kontakt	493 533 122
Právní forma	příspěvková organizace
IČO	71294503
Zřizovatel	Město Jičín, Žižkovo nám.18, Jičín
Ředitelka školy	Mgr. Zlataše Kynčlová
Zástupce pro předškolní vzdělávání	Bc.Věra Slepíčková
Číslo jednací	MSUK/165/2018
Platnost dokumentu	Od 1. 9. 2018
Aktualizace	MSUK/6/2017

2. Charakteristika školy

Mateřská škola je historická dvoupodlažní budova s vlastní školní jídelnou. Na budovu bezprostředně navazuje rozlehlá zahrada s brouzdalištěm. Provoz školy byl zahájen 24. září 2011. V roce 2003 byla MŠ sloučena se ZŠ do jednoho právního subjektu. Od 2. 1. 2017 je MŠ opět samostatným subjektem.

Současná mateřská škola má šest věkově homogenních tříd stejné velikosti o celkové kapacitě 146 dětí. V přízemí jsou umístěny 3 třídy - 2. třída Včeličky, 3. třída Sluníčka, 4. třída Motýlci, dvě umývárny a šatna, kuchyň, školní jídelna se skladem potravin. V 1. patře budovy se nachází další 3 třídy - 1. třída Žabičky, 5. třída Rybičky a 6. třída Kašpárci, dvě umývárny, dále se zde nachází sborovna, kancelář ředitelky školy, kancelář vedoucí školní jídelny a zástupkyně ředitelky, malá kuchyňka a zázemí pro speciálně pedagogickou péči pro děti s podpůrným opatřením. Každá třída je plně vybavena nábytkem, hračkami a pomůckami.

Mateřská škola je vybavena prádelnou s automatickou pračkou, sušičkou a mandlem. V suterénu se také nachází plynová kotelná s autoregulací tepla.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola je více než 100 let stará budova. I když prošla mnohými rekonstrukcemi, její vnitřní stavební uspořádání se nezměnilo. Budova je podsklepená. Byla zde vybudována prádelna, nachází se tu vlastní plynová kotelná, hrubá přípravná pro kuchyň,

sociální zařízení, místnost se zázemím pro provozní zaměstnance a skladové prostory. Byla zde zřízena keramická dílna a zakoupena keramická pec.

Při vstupu do budovy velmi prostorně působí chodby. Jsou zde na stěnách umístěny didaktické hry a k dispozici sedací dětský nábytek. Všechny třídy jsou vybaveny nábytkem, který umožňuje dětem volný a přehledný výběr hraček. Stoly a židle jsou velikostně přizpůsobené věku dětí. Průběžně jsou třídy doplňovány novými pomůckami, hračkami a materiály. Součástí vybavení je IC technika – PC, notebook, tablet, interaktivní panel LCD. Správcem počítačové sítě je informatik zřizovatele.

Školní zahrada je pravidelně udržována a vybavena čtyřmi pískovišti, která chrání ochranné sítě, brouzdalištěm a herními prvky.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Rozšířit nabídku přírodních prvků na školní zahradě.
- Doplnit třídy o vhodný nábytek a nastavitelné stoly
- Projektová dokumentace k dispozičnímu uspořádání budovy (prostory jídelny, kuchyně, umístění šaten v jiných prostorech)

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Dodržujeme správnou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Vedeme děti k samostatnosti při přípravě svačiny při tzv. mazacím pátku. Celý den je zaručen pitný režim, který učitelky aktivně podporují. Je zajištěn pravidelný denní řád, který je však flexibilní a umožňuje činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Zajišťujeme dostatečný prostor pro spontánní hry dětí. Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku (s ohledem na mráz a ovzduší) a učitelky jim připravují nabídku pohybových činností. Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Minimální doba odpočinku v klidu na lůžku je 0,5 hodiny, následuje postupné vstávání. Dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují. Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Podporovat pohybové aktivity ve třídě, v době pobytu venku a na školní zahradě.
- Rozšířit podmínky a pomůcky pro zajištění pohybu a pohybových aktivit ve třídě.

3.3 Psychosociální podmínky

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou rády. Každá třída si vytváří pravidla společného soužití. Jejich respektováním předcházíme projevům nepřátelství či násilí.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Neustále hledat vhodné způsoby pedagogického vedení, metody, formy práce - zkvalitnění efektivních komunikačních dovedností, komunikačních pravidel zaměstnanců.

- Využívat zpětné vazby při dalším plánování - hodnocení učitelky, dětí - pravidelné hodnotící kroužky.
- Děti hledají vzájemnou dohodu, kompromis, spolupracují s ostatními.
- Děti se podílí na řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel - řeší konflikt samostatně, ve spolupráci s učitelkou
- Využití školního asistenta napříč třídami

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Jsou vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti tak mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování a aby se zapojily do organizace činností.

Děti se do tříd zařazují věkově homogenní s nejvyšším počtem dětí ve třídě 24, s možností využití navýšení kapacity do 26 dětí. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou nastavena kritéria, která jsou zveřejněna na webových stránkách školy před zápisem. Zápis je vyhlášen v době 2. – 16. května daného roku.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Více realizovat zdravotní cvičení a dbát na správné provádění cviků u jednotlivých dětí - menší skupinky
- Vzájemné překrývání učitelek ve třídě (přibližně 2,5 hod.)
- Zaměřit se na pozorování dětí - portfolia dětí, závěry pro další práci s dítětem.
- Včas zajistit připravené pomůcky na vzdělávací nabídku.
- Zaměřit se na organizaci činností, aby u dětí podporovala tvořivost, aktivitu a samostatnost.
- Využívat vzájemné hospitace, sdílení zkušeností.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek pomocí informačních technologií. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje učitelky do řízení MŠ a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu. Mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy. Spolupráce je navázána se všemi základními školami ve městě.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Více rozvíjet spolupráci mateřské školy s rodiči, základními školami, místními spolky a organizacemi.
- Periodické vyhodnocování plánů osobního rozvoje všech zaměstnanců.
- Podporovat týmovou práci - oceňování úsilí, práce druhých.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na naší mateřské škole pracuje tým dvanácti odborně kvalifikovaných učitelek pro učitelství v mateřské škole. Celý pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Učitelky aktivně přistupují ke vzdělávání a sebevzdělávání, a tak přispívají k svému profesnímu růstu. Podle podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodiny v době pobytu venku a době oběda.

Personální posílení mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v osobě pedagogického asistenta, napříč třídami poskytuje přímou nepedagogickou podporu dětí školní asistentka. Speciální pedagogickou péči poskytuje na základě doporučení ŠPZ speciální pedagog.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci na základě evaluačních kritérií. - Využívat reflexi při své práci a zkvalitňovat svou přípravu, plánování, organizaci činností.
- Účastnit se vzdělávacích seminářů - zájem učitelek získávat nové poznatky.
- Zaměřit se na projektování ve třídě - studium odborných knih, metodik
- Zapojit se do center kolegiální podpory

3.7 Spoluúčast rodičů

Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání dítěte i jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Snahou učitelek je, aby mezi nimi a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Učitelé chrání soukromí rodin a zachovávají diskretnost v jejich svěřených záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Rodiče jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. O plánovaných akcích se dočtou na nástěnce třídy. Samozřejmostí jsou nástěnky z dětských prací. Dále mohou rodiče využít možnosti nahlédnout do ŠVP a portfolia svého dítěte.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ a účastnit se různých programů. Mají možnost individuální konzultace s třídní učitelkou o pokrocích dítěte. Během roku se konají třídní schůzky spojené s ukázkou činností dětí. Rodiče spolu s dětmi se mohou účastnit tvořivých aktivit v keramické dílně. Volný přístup do tříd a celé MŠ mají ve dnech otevřených dveří. MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Učitelky MŠ nabízí rodičům poradenský servis (např. navrhují možnost odkladu školní docházky, vyšetření logopedem, dalšími odborníky). V MŠ pracuje Spolek rodičů při mateřské škole 17. listopadu, který se podílí na organizaci akcí MŠ a jednotlivých tříd (např. Mikulášská nadílka, Den dětí). Bližší informace Spolku rodičů jsou uvedeny na webových stránkách MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Nadále rozvíjet spolupráci s rodiči, zkvalitňování efektivní komunikace - zaměřovat se na komunikační dovednosti.
- Nabízet rodičům konzultační hodiny - rozhovory nad portfoliem dítěte.
- Podporovat zájem rodičů o společné akce - posilovat vzájemnou důvěru a toleranci.
- Více využívat nástěnky pro prezentaci obsahu vzdělávání.

4. Vzdelávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou zajištěna podpůrná opatření, která mají vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními. Vzdělávací obsah denních činností u těchto dětí je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci PLPP či IVP. Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení podpůrných opatření pro dítě se SVP.

4.1 Systém vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Dětem se speciálními potřebami je věnována péče dle doporučení školského poradenského zařízení. Učitelky MŠ spolupracují s rodiči. Dle vzniklých situací doporučujeme případnou návštěvu odborníka pro posouzení vývoje dítěte. Je sledován jejich vývoj v jednotlivých oblastech a činnosti jsou nastaveny tak, aby i tyto děti zažívaly úspěch a radost z toho, co se jim povedlo. Respektujeme individualitu každého dítěte. Speciálně pedagogickou činnost na základě doporučení školského poradenského zařízení vykonává speciální pedagog.

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Plán pedagogické podpory (PLPP) - (podpůrné opatření 1. stupně)

Učitelky mateřské školy zpracují PLP, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projednají jej s ředitelkou školy. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci dítěte podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. Podporu dětem s 1. PO podle PLPP a podle podmínek školy poskytuje školní asistent.

Individuálně vzdělávací plán (IVP) - je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně. IVP vytváří učitelky na třídách a má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Učitelky na třídách úzce spolupracují s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících). Pokud není stanoven IVP, vypracovávají učitelky ve třídě PLPP podle doporučení školského poradenského zařízení.

4.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Uplatňujeme princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování o organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. V MŠ jsou nastaveny podmínky pro osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte. Spolupracujeme se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením a v případě potřeby spolupracujeme s odborníky mimo oblast školství.

Asistent pedagoga - škola zajistí jeho přítomnost na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání dítěte se SPV v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- V případě zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami navázat úzkou spoluprací s rodinou a školským poradenským zařízením.
- Spolupráce učitelek - vypracování PLPP nebo IVP, zvolit vhodné metody a prostředky vzdělávání, pomůcky.
- Vytvořit vhodné podmínky pro pozitivní přijetí do mateřské školy.
- Další vzdělávání učitelek v této oblasti.

5. Vzdělávání dětí nadaných

Pro děti mimořádně nadané se vypracovává individuální vzdělávací program, který je doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky. V případě nadaného dítěte škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vytvořit podmínky pro rozvoj nadání ve všech oblastech, aby nebyl opomíjen rozvoj celkové osobnosti dítěte.
- Upravit potřeby TVP o aktivity vhodné k jejich rozvoji
- Sebevzdělání učitelek v této oblasti.

6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V případě zařazení dětí mladších 3 let do mateřské školy se učitelky snaží zajistit vhodné podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči. Děti jsou zařazeny do homogenní třídy. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Učitelky se snaží poskytnout těmto dětem dostatečný prostor pro volný pohyb i hru a zároveň zajišťují dětem bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Snažíme se dětem zajistit stálý pravidelný denní režim s dostatkem času na realizaci činností, více klidu a individuální péče. Učitelky činnosti přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Činnosti často střídají kvůli kratší době soustředění a největší prostor ponechávají hře a pohybovým aktivitám. Pobyt venku je přizpůsoben dětem s využitím nejen pobytu na zahradě ale i vycházky.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Učitelka uplatňuje laskavý přístup k dítěti.
- Zaměřovat se na sebeobsluhu, hygienické návyky a samostatnost.
- Využívat efektivní komunikaci s rodiči při výchově a vzdělávání dvouletých dětí.

7. Organizace vzdělávání

V naší mateřské škole je šest tříd, zpravidla ve věku od 3 do 6 let. Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola v období od 2. května do 16. května. O termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím plakátů, webu a místním Jičínského zpravodajem

Děti do jednotlivých tříd jsou zařazovány tak, aby ve třídách byly přibližně stejné velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek.

7.1 Charakteristika jednotlivých tříd

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek, jejich profesním zaměřením. Ve všech třídách je zajištěna rovnováha činností řízených, spontánních i relaxačních. Je upřednostňováno prožitkové a situační učení, spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu, samostatnost, tvořivost, experimentaci a využívání námětů ročních období, starých českých zvyků a obyčejů.

1.třída – Žabičky

Ve třídě je zapsaných celkem 21 dětí s povinnou předškolní docházkou a z toho jsou 3 děti s odkladem školní docházky. Třída se skládá z 11 dívek a 10 chlapců. Je zde zařazeno 6 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Snažíme se učit děti formou prožitku tak, aby získávaly nové vědomosti, dovednosti a znalosti co nejpřirozenější cestou. Usilujeme o to, aby děti byly schopny s osvojenými vědomostmi i nadále pracovat a využívat je ve svém běžném životě.

V tematických celcích se všechny děti seznamují s dětskými básničkami, písničkami, pohybovými hry, s živou i neživou přírodou, společenskými pravidly, s prostředím, ve kterém žijí, využívají různé výtvarné techniky, pracují s neobvyklým materiálem, cvičí s různými pomůckami a využívají spoustu pedagogických pomůcek, např. Methodiko, Klokanův kufr, Klokanovy kapsy. Naším cílem je rozvoj celé osobnosti dítěte, podporování jeho tělesného rozvoje a zdraví, jeho osobní spokojenosti a napomáhat dítěti chápat okolní svět a motivovat ho k dalšímu poznávání a učení. Ve třídě se snažíme vytvořit přátelské prostředí, kde každé dítě může vyjádřit svůj názor či přání a uplatnit své poznatky. Začleňujeme převážně práci ve skupinách, při které se děti učí spolupracovat, pomáhat druhému, rozdělit si povinnosti a zorganizovat si činnosti. Příležitostně provádíme logopedickou prevenci a pravidelně se seznamujeme se znalostmi anglického jazyka.

2.třída – Včeličky

Ve třídě je zapsaných 25 dětí ve věku 2-4 roky, 13dívek a 12 chlapců. Všechny děti navštěvují MŠ prvním rokem, proto se zaměřujeme především na adaptaci v novém prostředí.

V jednotlivých tématech se děti seznamují s prostředím, ve kterém žijí, s živou i neživou přírodou, ročními dobami, pohádkami, dětskými básničkami, písničkami, cvičí s různými pomůckami a pracují s velikou škálou pedagogických pomůcek, např.: Klokanův kufr, Klokanovy kapsy, programy v PC zaměřené na rozvoj ICT. Naším cílem je rozvoj celé osobnosti dítěte a vytváření kladného vztahu k okolí a přírodě nejen při pobytu venku. Především se pak snažíme vytvořit ve třídě přátelské prostředí a atmosféru, ve které má každé dítě své uplatnění a místo. Děti se postupně seznamují s pravidly a režimem třídy. Podporujeme rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků. Děti se učí být navzájem k sobě ohleduplní, respektovat jeden druhého, pracovat ve skupinách, spolupracovat a komunikovat spolu. Pracujeme s konkretizovanými výstupy, které upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat. Pro rozvoj předmatematických představ využíváme matematiku prof. Hejného, provádíme logopedickou prevenci a pravidelně se seznamujeme a postupně prohlubujeme znalosti anglického jazyka. Dbáme na dodržování důležitého trojúhelníku pro správný rozvoj dítěte a pohodový pobyt v MŠ, tj. upřímná a otevřená komunikace a vzájemné naslouchání mezi dítětem, pedagogem a rodiči.

3.třída – Sluníčka

V naší třídě je zapsáno 25 nejmladších dětí z celé mateřské školy (16 chlapců a 9 dívek) ve věku 2 - 3 let. Při přítomnosti dvouletého dítěte ve větší skupině dětí je potřeba dbát větší opatrnosti při procházkách či přemísťování s dětmi, proto je bezpečnost v naší třídě prioritou. Důležitá je adaptace dítěte na nový kolektiv a nové prostředí. Dvouleté dítě se postupně seznamuje se hrou v kolektivu a hračkami věkové skupiny 2+.

Naším cílem je vytvořit pro děti klidné a bezpečné prostředí. Ve třídě Sluníček jsme všichni kamarádi a budeme se učit chovat k sobě ohleduplně. Rádi si hrajeme, zpíváme a cvičíme.

Budeme se snažit vytvářet kladný vztah k prostředí, které děti obklopuje. Děti se budou postupně seznamovat s pravidly a režimem třídy. Budeme podporovat rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků. Naším cílem je rozvoj celé osobnosti dítěte a vytváření kladného vztahu k okolí a přírodě nejen při pobytu venku.

Důležitá je pro nás i spolupráce s rodiči a vzájemná důvěra. Naším cílem je navodit radostnou atmosféru ve třídě, aby společný pobyt v mateřské škole byl pohodový.

4.třída – Motýlci

Ve třídě je 24 dětí ve věku 3–4 let. Kolektiv dětí se skládá ze 14 dívek a 10 chlapců a je stabilní z loňského školního roku.

Tak jako v přírodě všechno souvisí se vším a vzájemně se ovlivňuje, tak i náš třídní program bude realizován v integrovaných blocích, které jsou mezi sebou propojeny. Obsah bloků bude vycházet ze života dětí a bude je vést k lásce, být ohleduplný a citlivý k ostatním lidem. Průběžně provádíme logopedickou prevenci a seznamování s anglickým jazykem. S dětmi pracujeme s velkou škálou pedagogických pomůcek např. Klokanův kufr, Klokanovy kapsy, programy v PC zaměřené na rozvoj ICT. Čeká nás spousta pohádek, písniček, her výtvarných a pracovních, jazykových, smyslových, dramatických či pohybových činností. Začleňujeme převážně práci ve skupinách. U dětí se budeme snažit rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti, tvořivost a fantazii při výtvarných a pracovních činnostech.

Naším cílem je navodit radostnou a pohodovou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt v mateřské škole a společně sdílet zážitky.

5.třída – Rybičky

Ve třídě je zapsáno 26 dětí. Z nichž je více dívek, přesně 15 a menší část třídní skupiny tvoří chlapci 11. S povinnou předškolní docházkou je 8 dětí z toho jedno dítě s odkladem školní docházky. Průměrný věk dětí je 4-6 let.

Ve třídě provádíme pravidelně relaxační cvičení (míčkování), seznamujeme se a prohlubujeme znalosti z anglického jazyka. Začleňujeme převážně práci ve skupinách, při které se děti učí spolupracovat, pomáhat druhému, rozdělit si povinnosti a zorganizovat si činnosti.

Dále upevňujeme, prohlubujeme a rozvíjíme získané schopnosti, dovednosti, vzájemné vztahy a logopedickou prevenci provádíme jak skupinově, tak individuálně. Zaměřujeme se na všestranný rozvoj dětské osobnosti a podporujeme dětskou fantazii a tvořivost. Respektujeme individualitu dítěte a jeho specifické potřeby. Snažíme se dodržovat třídní pravidla, aby klima třídy bylo příjemné a pohodové. Děti seznamujeme s velkou škálou didaktických pomůcek, např.: Methodiko, Klokanův kufr, Klokanovy kapsy, programy v PC a interaktivním LCD panelu zaměřené na rozvoj ICT.

Naším cílem je rozvoj celé osobnosti dítěte a vytváření kladného vztahu k okolí a přírodě nejen při pobytu venku.

6.třída – Kašpárce

Ve třídě je zapsaných celkem 25 dětí s povinnou předškolní docházkou a z toho je 9 dětí s odkladem školní docházky, 9 chlapců a 15 dívek. Jsou zde zařazeny čtyři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

V tematických celcích projektovou metodou se všechny děti seznamují s prostředím, ve kterém žijí, s živou i neživou přírodou, ročními dobami, pohádkami, dětskými básničkami, písničkami, cvičí s různými pomůckami a pracují s velikou škálou pedagogických pomůcek, např.: Klokanův kufr, Klokanovy kapsy, programy v PC a interaktivním LCD panelu zaměřené na rozvoj ICT. Naším cílem je rozvoj celé osobnosti dítěte a vytváření kladného vztahu k okolí a přírodě nejen při pobytu venku. Především se pak snažíme vytvořit ve třídě přátelské prostředí a atmosféru, ve které má každé dítě své uplatnění a místo. Děti pracují převážně ve skupinách, učí se tak spolupracovat, komunikovat spolu, plánovat a organizovat činnosti. Pracujeme s konkretizovanými výstupy, které upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat. Provádíme logopedickou prevenci a pravidelně se seznamujeme a postupně prohlubujeme znalosti anglického jazyka. Dbáme na dodržování důležitého trojúhelníku pro správný rozvoj dítěte a pohodový pobyt v MŠ, tj. upřímná a otevřená komunikace a vzájemné naslouchání mezi dítětem, pedagogem a rodiči.

7.2 Organizace dne

Denní režim je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Při realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Děti se do tříd zařazují věkově homogenní s nejvyšším počtem dětí ve třídě 24, s možností využití navýšení kapacity do 27 dětí. Organizace jednotlivých tříd je podrobněji rozepsána ve školním řádu.

8. Charakteristika vzdělávacího programu

8.1 Zaměření školy a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do pěti integrovaných bloků. Integrované bloky jsou tvořeny tak, aby zasahovaly všechny vzdělávací oblasti. Integrované bloky jsou společné pro celou školu. Ke každému bloku jsou uvedeny klíčové kompetence, dílčí cíle, výstupy a vzdělávací nabídka, které mají k integrovanému bloku největší vazbu. Integrované bloky doplňují projekty a programy, které se zařazují do plánů v rámci tříd. Jsou realizovány v rámci některé třídy nebo sdružují děti z různých tříd.

Realizace projektů a programů:

Hrátky s anglickým jazykem - seznamování s cizím jazykem probíhá průběžně během týdne podle aktuální situace a vhodnosti začlenění do TVP a dále je rozpracován v třídním vzdělávacím programu.

Logopedická prevence - záměrem je rozvíjet řeč a předcházet řečovým vadám tím, že budeme podporovat dýchání, sluchové vnímání, pozornost, gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení, správnou výslovnost a komunikační dovednosti. Jednotlivé činnosti jsou rozpracovány v TVP.

Kolegiální podpora - Klokanovy školky - jedná se o projekt zaměřený na mateřské školy a navazuje na úspěšné pomůcky Klokanův kufr a Klokanovy kapsy. Cílem projektu je prohloubit dovednosti pedagogů v oblasti poznání a stimulace dítěte formou workshopů, výměny a sdílení zkušeností a díky propojení se stážemi a ověřováním metodických pomůcek přinést ucelený podnětný materiál pro předškolní vzdělávání. Centra kolegiální podpory a vzájemného učení (sít' mateřských škol) budou působit v tématech: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, polytechnické vzdělávání v MŠ, individualizace vzdělávání v MŠ. Využívání pomůcky Klokanův kufr a Klokanovy kapsy je využíván ve třídách a rozpracován v třídním vzdělávacím programu

Východiskem pro plánování, přípravu a realizaci TVP je pět integrovaných bloků. V ŠVP jsou rozpracovány obecně a na třídní úrovni jsou konkretizovány v podobě ucelené vzdělávací nabídky. Na úrovni třídy je období jednoho bloku rozpracováno do dílčích časových úseků - podtémat a je motivačně propojeno. Toto umožňuje pracovat pružně s ohledem na aktuální možnosti, potřeby i výsledky evaluačních činností. Základním posláním naší mateřské školy je navazovat na výchovu dětí v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťovat všestrannou péči dětem realizací školního vzdělávacího programu, který podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a přispívající ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytvářející základní předpoklady pozdějšího vzdělávání dětí. Za účasti rodičů chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádká nálada, pochopení a láska.

Naše motto: "Nemůžeme všechny děti naučit všechno, ale můžeme je učinit šťastnými." Chceme prostřednictvím různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a respektováním přirozených lidských potřeb umožnit dítěti objevování světa.

- dítě je chápáno jako jedinečná, neopakovatelná osobnost, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána
- mateřská škola uznává dominantní roli rodiny v rozvoji dítěte a spolupráci s rodinou se maximálně otevírá
- příprava na školu není vyčleňována jako určitý program, který by se orientoval na konkrétní poznatky a zvyky, ale který probíhá prakticky stále
- neklade důraz na sumu vědomostí, ale spíše na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů, čímž dospívá k novým kvalitám
- preferujeme formy, metody: spontánní hra, situační učení, prožitkové učení, hra a komunikace, sociální učení, všestranná podpora činností, experimentace, vedení k samostatnosti
- uplatňujeme individualizační přístup ke každému dítěti

8.2 Metody a formy vzdělávání

Metody práce, které upřednostňujeme:

- Spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu
- Samostatnost a tvořivá aktivita
- Prožitkové učení
- Situační učení
- Tvořivá hra a experimentace
- Individuální přístup
- Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná - spontánní či záměrné učení
- řízené individuální činnosti
- řízené skupinové činnosti

- Prosociálnost
- projevovat empatii
- porozumět vlastním emocím
- poznávat druhé a chápat jejich emoce
- posilovat sebeúctu dítěte
- schopnost morálního úsudku
- znát sociální normy a pravidla
- Využívání námětů ročních období, starých českých zvyků, obyčejů i novodobých místních tradic

Konkrétně na škole preferujeme činnosti, které

- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání, napomáhají navazovat na poznatky a znalosti dětí z oblasti zemědělství, práce na poli a zahradách, a které využívají přírodního prostředí k rozvoji poznání
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí, tradice, obyčeje, výlety, divadelní představení)
- zaměřují se na environmentální oblast – aktivně chránit přírodu, provádět ve svém okolí sběr starého papíru, třídít odpadky, jarní úklid, vést děti k práci na školní zahradě, aktivně se podílet na péči o životní prostředí
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování, vytváření hygienických návyků)
- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů – vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi
- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují seberealizaci ve všech podobách (výtvarně pracovní činnosti, samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymyšlení příběhů)
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky
- využívají dramatizace (vyjadřování činností, jevů a věcí pomocí pohybu těla, gesty, mimikou obličejů, zvuky)
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu – jazykové chvílky, individuální logopedická péče
- napomáhají rozvoji pohybových dovedností a schopností dítěte, posilování jeho mravních vlastností a k upevnování jeho zdraví, včetně relaxačních cvičení
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky, vedou děti k samostatnosti
- jsou zaměřené na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti, ICT

Formy vzdělávání:

Vzdělávání uskutečňujeme po celý den pobytu dětí v MŠ – při všech činnostech. Činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých prolínají všechny i relaxační okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi, zejména ve spolupráci s rodinou, místními mateřskými a

základním školami Značný přínos pro rozvoj osobnosti dítěte má i spolupráce s místními spolky a organizacemi.

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím plánů (krátkodobých i dlouhodobých), které jsou zpracovány v souladu s ŠVP.

Obvyklý denní program:

- Spontánní hry – uplatňujeme při příchodu do školy a v odpoledních hodinách – prostor pro individuální péči
- Řízené činnosti
- Pohybové aktivity – ve třídě, během her, pravidelné ranní cvičení, při pobytu venku, průběžně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity
- Odpočinek, spánek – podle individuální potřeby dítěte, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program, účast v kroužcích
- Odpolední činnosti – hry a činnosti dle zájmu dětí, skupinové pokračování řízených činností, opakovací a upevňovací chvílky

Tradice školy:

- zahradní slavnost ve spolupráci s rodiči ke Dni dětí
- Dýňování
- vánoční slavnosti - advent, Mikuláš, vánoční besídka
- Karnevalový rej
- pohádkové čtení s babičkou a dědečkem
- Den Země
- Centrum přírodních věd - hvězdárna
- Čarodějnický rej
- Třídní schůzky s ukázkou práce dětí
- Sportovní dopoledne
- Dopoledne na dopravním hřišti
- Výlety
- Logopedické workshopy
- Keramické workshopy
- slavnostní rozloučení s předškoláky

Další aktivity (doplňkové programy):

- Kouzlení s hlinou – keramika
- Logopedická prevence
- Ajtáček
- Hrátky s angličtinou
- Plavecká škola Jičín
- Lyžařská škola

9. Vzdělávací obsah

9.1 Integrované bloky ŠVP

Obsah vzdělávání je v ŠVP rozpracován do pěti integrovaných bloků. Obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení dětských osobností. Usilujeme o co největší propojení vzdělávacích oblastí tak, aby naše pedagogické působení bylo přirozené a účinné. Pracujeme cílevědomě, respektujeme cíle a záměry vzdělávání, směřujeme svoji práci k osvojení očekávaných kompetencí. Časový prostor pro realizaci ŠVP

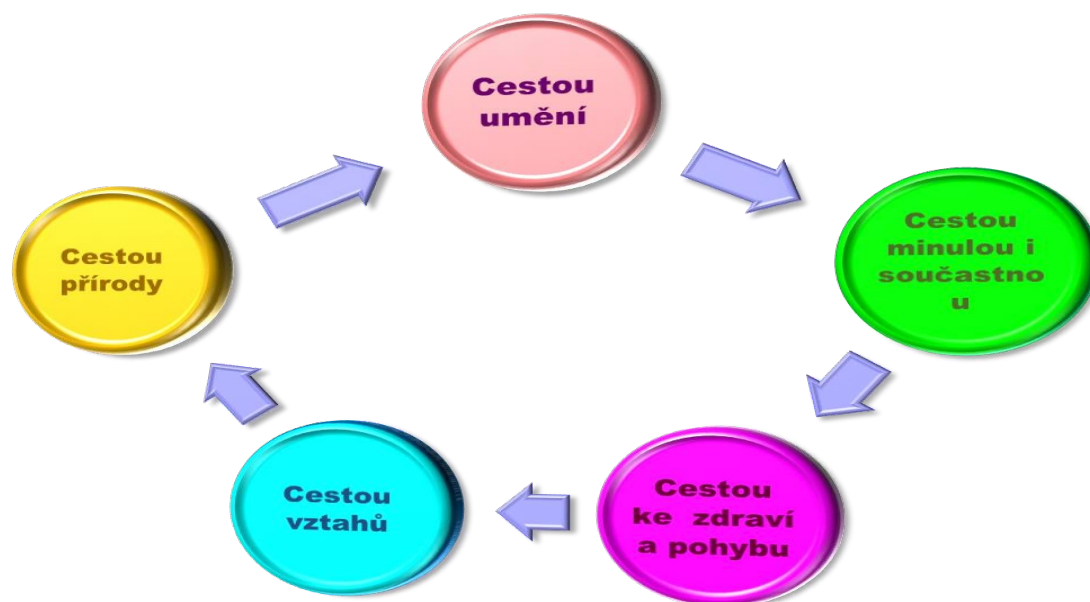
zůstává otevřený, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, zájmy a potřeby dítěte. Vzdělávací obsah ŠVP je východiskem při tvorbě TVP, který tvoří učitelky na svých třídách. Témata volíme taková, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností.

„Křížem krážem tam a zpět

„Křížem krážem tam a zpět

poznáváme celý svět“

poznáváme celý svět“

Integrovaný blok	CESTOU VZTAHŮ
Hlavní záměr IB	Rozvíjet základní společenské návyky, navazovat nová přátelství, obohacovat vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi dětmi, a vést děti k odpovědnosti za své chování.
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s pomocí dospělého nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog, dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, apod.)
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně se rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Kompetence činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> • učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné i slabé stránky • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Vzděl. oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • lokomoční pohybové činnosti a nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (míčové hry, gymnastika, turistika) 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, pohybovat se ve skupině dětí apod.)
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování ap.) • poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, spokojenosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • spontánní hra • činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s 	<ul style="list-style-type: none"> • nalézat nová řešení • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních odpovědích <ul style="list-style-type: none"> • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názor a postoj, vyjadřovat jej • rozhodovat o svých činnostech • ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobit jim své chování • uvědomovat si své možnosti a limity • prožívat radost ze zvládnutého a poznání • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

		<p>viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné</p> <ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní • činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým • aktivity podporující sbližování dětí • činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonávat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 	<ul style="list-style-type: none"> • běžná každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat základní formy společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

	<ul style="list-style-type: none"> vytvořit se elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů, pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> všimnout si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
--	---	---	---

Integrovaný blok	CESTOU MINULOU I SOUČASNOU
Hlavní záměr IB	Pěstovat u dětí vztah k rodnému místu a jeho tradicím a poznávat způsob života odlišných kultur.
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu dění v prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Kompetence sociální a personální	projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Kompetence činnostní a občanské	<p>zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe, že zájem o to, co se kolem něho děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzděl. oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti /změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, míčové hry apod.) manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, pohybovat se ve skupině dětí apod.) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku /zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

		<p>jejich praktickým používáním</p> <ul style="list-style-type: none"> • smyslové a psychomotorické hry 	
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie • získání relativní citové samostatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo • činnosti nejruznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, apod.) • přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližujícím dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. - výlety do okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět slyšenému /zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat) • učit se nová slova a aktivně je používat /ptát se na slova, kterým nerozumí) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném rodinném a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny, vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi) 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • spolupracovat s ostatními • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, v němž dítě žije • vytvořit povědomí o existenci ostatních kultur a národností • vytvořit základní aktivní postoje ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 	<ul style="list-style-type: none"> • různé společenské hry a skupinové aktivity (námetové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) • přípravy a realizace společných zábav a slavností (tradice, zvyky, kulturní programy apod.) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním i mimo MŠ • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fairs • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod. • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru a z jiných materiálů, z přírodnin apod.)
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • poznávání jiných kultur 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientaci v obci. Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Integrovaný blok	CESTOU ZDRAVÍ A POHYBU
Hlavní záměr IB	Vést děti ke zdravému životnímu stylu, zdravému pohybu, vnitřní pohodě a odpovědnosti za své zdraví.
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit • chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout
Kompetence činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe že všichni lidé mají stejnou hodnotu • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzděl. oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti • osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • konstruktivní a grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s hudbou a rytmem • vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit podle pokynu • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s hudbou • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu • vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat • rozvoj poznatků, schopnosti a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristické znaky a funkce • motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • spontánní hra a volné hry a experimenty s materiálem a předměty • smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti • námětové hry a činnosti • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • utvořit jednoduchý rým • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonyma, homonyma • vnímat, že je zajímavé dovidat se nové věci, využívat zkušenosti k učení • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • společná setkávání, povídání, sdílení, aktivní naslouchání druhému • hry, přirozené a modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> aktivitu přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (zlo, dobro, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, druhy zaměstnání, řemesel, pracovní předměty, jednoduché pracovní úkony a činnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	<ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách 	<ul style="list-style-type: none"> praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s materiály a surovinami) pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému (les, louka, rybník) ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry) 	<ul style="list-style-type: none"> mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Integrovaný blok	CESTOU PŘÍRODY
Hlavní záměr IB	Naučit děti vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit ji chránit a vytvořit otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí.
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Kompetence činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> • chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodnout svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
--	--

Vzděl. oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
	<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit si zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků 	<ul style="list-style-type: none"> • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření základů pro práci s informacemi • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • činnosti zaměřené k vytváření, chápání pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médií apod.) • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symboliku (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.), a jejich smysluplné a praktické aplikace • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu 	<ul style="list-style-type: none"> • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.) • rozlišovat některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) • sledovat očima zleva doprava • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem • zorganizovat hru <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci "ne" v situacích, které si to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • hry a situace, kde se dítě učí chránit své soukromí a bezpečí své i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc /pro sebe i pro jiné dítě)

	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • přípravy a realizace společných zábav a slavností (tradice, zvyky, kulturní programy, slavnosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování apod.), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	<ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit • vytvořit povědomí o vlastní souvazečnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí a zahradu 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Integrovaný blok	CESTOU K UMĚNÍ
Hlavní záměr IB	Pěstovat v dětech zájem o hudbu, knihy a výtvarné umění. Posilovat v dětech radost z objevování, rozvíjet tvořivost, fantazii a představivost.
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo • učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost • užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
Kompetence činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Vzděl. oblast IB	Dílčí cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy
	<ul style="list-style-type: none"> osvojit si poznatky a dovednosti důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a i pohody prostředí vytvořit zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> hudební a hudebně pohybové hry a činnosti činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	<ul style="list-style-type: none"> osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie osvojit si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů přednes, recitace, dramatizace, zpěv grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen prohlížení a čtení knížek sledování pohádek, příběhů obohacující citový život dítěte dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> domluvit se slovy i gesty naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu) sledovat a vyprávět příběh, pohádku chápat slovní vtip a humor poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané svoje jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání s uměním zachytit a vyjádřit své prožitky /slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

D í t ě a t e n d r u h ý	<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy <ul style="list-style-type: none"> • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením • hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému jedinci, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		<ul style="list-style-type: none"> • vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách • vytvořit základy aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval 	<ul style="list-style-type: none"> • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • receptivní slovesné, literární či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojení si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním i mimo mateřskou školu

	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám 	<ul style="list-style-type: none"> poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty, jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
--	---	---	--

9.2 Doplnkové programy

- Logopedická prevence
- Kouzelná hlína - keramika
- Seznamování s AJ
- Ajt'áček
- Plavecký kurz
- Lyžařský kurz

Doplnkový program	LOGOPEDICKÁ PREVENCE
Hlavní záměr	Záměrem je rozvíjet řeč a předcházet řečovým vadám tím, že budeme podporovat dýchání, sluchové vnímání, pozornost, gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení, správnou výslovnost a komunikační dovednosti.
Organizace	Vedou třídní učitelky ve třídách
Časový rozsah	Probíhá pravidelně 1 - 3x týdně v průběhu celého roku
Věková skupina	3 – 6 let
Náplň kroužku:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ procvičování rtů, zubů, jazyka ➤ stimulace spodiny dutiny ústní, tváří ➤ nácvik pohyblivosti tvrdého a měkkého patra ➤ nácvik pohyblivosti horní a dolní čelisti ➤ nácvik správného dechového stereotypu ➤ Artikulační cvičení ➤ Rozvoj hrubé motoriky ➤ Jemné motoriky a grafomotoriky ➤ zdokonalování řečové techniky, kultivaci mluvního projevu ➤ schopnosti překonat obavu z mluvení a vystupování před lidmi ➤ schopnosti práce v kolektivu ➤ schopnosti spontánního sebevyjádření ➤ Zrakovou a sluchovou percepci, paměť a diferenciaci ➤ Rytmizace

Pomůcky	Využíváme pomůcky na dechová cvičení (větrníky, papírové ubrousky, peříčka, bublifuk, lehké míčky). Dále máme k dispozici malá zrcátka na zrakovou oporu při procvičování motoriky mluvidel. Kartičky na motorická cvičení, oromotoriku. Využíváme pomůcky z Klokanova kufru.
Vzdělávací oblasti	<u>Dítě a jeho tělo</u> : rozvoj správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte <u>Dítě a psychika</u> : osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění <u>Dítě a ten druhý</u> : rozvoj vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností <u>Dítě a společnost</u> : posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace <u>Dítě a svět</u> : rozvoj schopnosti vyjádřit postoj
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně vyslovovat ➤ samostatně a smysluplně vyjadřovat svoje myšlenky, nápady ➤ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ➤ rozšiřovat aktivní slovní zásobu ➤ porozumět slyšenému ➤ domluvit se slovy i gesty
Doplňkový program	KOUZELNÁ HLÍNA
Hlavní záměr	Dítě se naučí pracovat s hlinou, tvořit a seznámí se s modelářskými technikami. Program přináší dětem radost, osobní uspokojení a možnost sebevyjádření.
Organizace	V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě
Časový rozsah	Program pravidelně realizujeme 3- 4 x za školní rok
Věková skupina	3-6 let
Hlavní okruhy činností	Manipulační činnosti s pomůckami a nástroji potřebnými k práci s keramickou hlinou. Spontánní hra a experimentace s hlinou. Grafické napodobování symbolů a znaků. Zkoumání a poznávání vlastností materiálu. Konkrétní operace: modelování z hroudy, z válečků, z kuliček, z plátů, z volné ruky, lepení, zdobení. Barvení, glazování výrobků, vypalování v peci, výstavky prací dětí.
Vzdělávací oblasti	<u>Dítě a jeho tělo</u> : rozvoj koordinace ruky a oka při modelování podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku <u>Dítě a psychika</u> : rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností <u>Dítě a ten druhý</u> : rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností <u>Dítě a společnost</u> : rozvoj estetického vnímání a cítění <u>Dítě a svět</u> : osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládnout koordinaci ruky a oka ➤ umět uklidit výtvarný materiál a pomůcky ➤ vyjádřit zážitky, prožitky a myšlenky různým způsobem ➤ umět se soustředit na práci, na úkol ➤ projevit radost, vymýšlet nová řešení ➤ dodržovat dohodnutá pravidla při společné tvorbě

Doplňkový program	SEZNAMOVÁNÍ S AJ
Hlavní záměr	Hlavním cílem programu je seznámit děti formou her, říkanek, písniček s cizím jazykem.
Organizace	Vedou třídní učitelky ve třídách
Časový rozsah	Angličtina pro nejmenší probíhá pravidelně 1x týdně v průběhu celého roku
Věková skupina	4-7 let
Hlavní okruhy činností	Hry nejrůznějšího zaměření podporující řečové schopnosti a dovednosti anglického jazyka. Sluchové, rytmické hry, hry se slovy.

Vzdělávací oblasti	<p><u>Dítě a jeho tělo</u>: rozvoj a užívání všech smyslů</p> <p><u>Dítě a psychika</u>: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních, produktivních</p> <p><u>Dítě a ten druhý</u>: rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností</p> <p><u>Dítě a společnost</u>: osvojení si základních poznatků o cizím jazyku</p> <p><u>Dítě a svět</u>: mít povědomí o cizích jazycích</p>
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sluchově rozlišovat anglická slova ➤ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ➤ spolupracovat s ostatními ➤ znát základní anglická slova a umět je použít ➤ porozumět cizímu jazyku

Doplňkový program	AJŤÁČEK
Hlavní záměr	Hlavním cílem je seznámit děti s ICT technikou, s prací na PC a jeho využitím.
Organizace	V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě.
Časový rozsah	Program realizujeme průběžně 1 x týdně
Věková skupina	5-6 let
Hlavní okruhy činností	Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant. Smyslové hry, hry zaměřené ke cvičení různých forem paměti. Praktické užívání interaktivního LCD panelu, programovatelné včelky a PC.
Vzdělávací oblasti	<p><u>Dítě a jeho tělo</u>: podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku</p> <p><u>Dítě a psychika</u>: rozvoj paměti, pozornosti, soustředěnosti</p> <p><u>Dítě a ten druhý</u>: rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností</p> <p><u>Dítě a společnost</u>: seznamovat se základy práce na PC</p> <p><u>Dítě a svět</u>: mít povědomí o technickém prostředí</p>
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišovat pomocí zrakového vnímání, podporovat hmatové vnímání ➤ umět se soustředit na práci, na úkol ➤ spolupracovat ve dvojici ➤ vědět, jak pracovat s PC ➤ porozumět technickému prostředí

Doplňkový program	PLAVECKÝ KURZ
Hlavní záměr	Hlavním cílem plaveckého kurzu je seznámit děti s vodním prostředím a umožnit jim hravým způsobem, přiměřeným jejich věku, přirozený a radostný pohyb ve vodě.
Organizace	Plavecký kurz vede za úplaty Plavecká škola Jičín v Aqua centru Jičín
Časový rozsah	Plavecký kurz probíhá v rozsahu 10 lekcí
Věková skupina	3 - 6 let
Hlavní okruhy činností	Základní plavecké dovednosti Prvkové plavání Znakové plavání Potápění
Vzdělávací oblasti	<p><u>Dítě a jeho tělo</u>: rozvoj hrubé motoriky a jemné motoriky</p> <p><u>Dítě a psychika</u>: rozvoj smyslového vnímání</p> <p><u>Dítě a ten druhý</u>: seznámit se s bezpečností ve vodním prostředí</p> <p><u>Dítě a společnost</u>: získání kladného vztahu k vodnímu prostředí</p> <p><u>Dítě a svět</u>: seznámit s vodním prostředím</p>
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládnout základní plavecké dovednosti ➤ získat cit pro vodu ➤ znát rizika, úrazy v bazénu ➤ odstranit strach z vody ➤ dodržovat dohodnutá pravidla v bazénu

Doplňkový program	LYŽAŘSKÝ KURZ
Hlavní záměr	Cílem je osvojení si základních lyžařských dovedností, popř. jejich rozvoj, formou zábavných her na sněhu
Organizace	Lyžařský kurz vede za úplaty
Časový rozsah	Jedná se o dopolední 5-denní výjezdový kurz pro děti od 4 let v termínu 14. – 18. ledna 2019
Věková skupina	4 – 7 let
Náplň kurzu	Seznámení s technikou jízdy na lyžích Seznámení s jízdou na vleku Zábavné hry na sněhu
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo: lokomoční pohybové činnosti Dítě a psychika: vyprávění toho, co dítě slyšelo a zhlédlo Dítě a ten druhý: běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým Dítě a společnost: běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory chování Dítě a svět: rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachovávat správné držení těla ➤ pojmenovat většinu toho co zhlédlo ➤ navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ➤ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

10. Evaluační systém

Je systematické shromažďování informací, jejich analýza a porovnávání s RVP PV za účelem získávání zpětné vazby a naplňování vzdělávacích cílů a vyvozování odpovídajících závěrů.

10.1. Pedagogické diagnostika

Učitelé provádějí pedagogickou diagnostiku, sledují a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení v Záznamovém archu. Metodickým podkladem pro záznamy v archu je Diagnostika dítěte předškolního věku a metodické návody pomůcky Klokanův kufr. Výsledky evaluace učitelé uplatňují v projektování v procesu vzdělávání a nastavují individuální péči o děti. Pedagogické hodnocení spočívá v tom, že každá učitelka během školního roku průběžně sleduje, jak se dítě vyvíjí, jak se zdokonaluje ve svých dovednostech.

10.2. Struktura hodnocení

Předmět hodnocení - vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s nimi pracovat

Nástroje/Metody - stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit

Četnost - jak často budeme hodnotit

Odpovědná osoba - kdo bude proces sledovat

Analýza a vyhodnocení získaných dat vzhledem ke stanoveným kritériím

Evaluační zpráva - na jejím základě přehodnocujeme, upravujeme a plánujeme s využitím ujištěných informací - zpětná vazba **Oblasti evaluace**

- **Soulad ŠVP s RVP PV**
- **Kvalita zpracování ŠVP**
- **Vzdělávací podmínky**
- **Vzdělávací proces**
- **Výsledky vzdělávání**

Při sebereflexi si denně odpovídáme na otázky:

Co děti zaujalo? (hodnotíme motivaci, metodu)

Co se děti naučily, co se dozvěděly nového, jaké dovednosti získaly, jaké návyky, postoje a hodnoty si osvojily, jaké schopnosti rozvíjely? (hodnotíme výsledky vzdělávacího procesu)

Čím se mi to podařilo? (hodnotíme vzdělávací proces)

Co se mi nepovedlo a proč? Co z toho vyplývá?

10.2. Dokumenty školy – ŠVP – TVP, soulad ŠVP – RVP PV

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV. Prostředky, které jsou uvedeny v rámcovém, pedagogové mohou využít i dalších prostředků pro splnění daných cílů.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
Evaluace integrovaných bloků <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření 	Konzultace Pedagogické porady	Průběžně Dle plánu	Ředitelka MŠ, učitelky
Evaluace témat jednotlivých integrovaných bloků <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotit témata dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení 	Záznamy do TVP Konzultace Pedagogické porady	1 x měsíčně Průběžně	Ředitelka MŠ, učitelky
Evaluace dílčích projektů <ul style="list-style-type: none"> • Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků 	Pedagogické porady Konzultace	Dle plánu Průběžně	Ředitelka MŠ, učitelky
Evaluace individuálních plánů a PIPP <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotit pokroky dětí se SVP 	Záznam Konzultace učitelek Konzultace s rodiči	Dle potřeby	Ředitelka MŠ, učitelky speciální pedagog

<p>Záznamy o rozvoji dítěte</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvářet přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte 	<p>Záznamy do diagnostického záznamu dítěte Konzultace učitelek Konzultace s rodiči Pedagogické rady</p>	<p>2 x ročně, nebo dle potřeby Dle potřeby Dle potřeby Dle plánu</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky</p>
<p>Soulad TVP – ŠVP – RVP PV</p> <ul style="list-style-type: none"> Ověřit soulad ŠVP – TVP – RVP PV, hodnocení naplňovaných záměrů 	<p>Přehledy o rozvoji dítěte Záznamy Monitoring Hospitace Konzultace Dotazníky Pedagogické rady Vlastní hodnocení školy</p>	<p>1 x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky</p>

10.3. Evaluace podmínek vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<p>Materiální podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita zařízení a vybavení MŠ, kvantita vybavení a spotřebního materiálu, využitelnost, dostupnost 	<p>Pozorování Pedagogické porady Hodnotící dotazník Výroční zpráva Vlastní hodnocení škol.</p>	<p>Průběžně Dle plánu 1x ročně 1x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ , provozní pracovníce Ředitelka MŠ Ředitelka MŠ</p>
<p>Životospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita stravy a kultura stolování, denní režim, pobyt venku, zajištění pohybu, zajištění odpočinku, podpora zdravého životního stylu 	<p>Pedagog. a provozní porady Hodnotící dotazník Vlastní hodnocení školy</p>	<p>Dle plánu 1x ročně 1x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, provozní pracovníci Ředitelka MŠ</p>
<p>Psychosociální podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů 	<p>Hospitace Sebehodnocení - hodnotící dotazník Vlastní hodnocení školy</p>	<p>Dle plánu 1x ročně 1x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky Ředitelka MŠ</p>
<p>Organizace</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizace života dětí, organizace vzdělávacího procesu 	<p>Pedagogické rady Hodnotící dotazník Vlastní hodnocení školy</p>	<p>Dle plánu 1x ročně 1x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky, provozní pracovníci Ředitelka</p>

			MŠ
Řízení MŠ <ul style="list-style-type: none"> Styl řídicí práce, podpora týmové spolupráce, motivace zaměstnanců, rozdělení kompetencí a odpovědností 	Vlastní hodnocení školy	1 x ročně	Ředitelka MŠ
Personální a pedagogické zajištění <ul style="list-style-type: none"> Hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení (počet, úvazky) Hodnocení pedagogů z hlediska kvalifikace Hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce 	Výroční zpráva, vlastní hodnocení školy Výroční zpráva, vlastní hodnocení školy Hospitační protokol Posouzení své práce	1x ročně 1x ročně Hospitace dle plánu 1x ročně	Ředitelka MŠ Ředitelka MŠ Ředitelka MŠ učitelka
Sebehodnocení	dle kritérií		

10.4. Evaluace průběhu vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces <ul style="list-style-type: none"> Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP 	Pozorování Vzájemné hospitace Konzultace pedagogů Pedagogické porady – písemně do zápisu Hodnotící dotazník Hospitace Vlastní hodnocení školy	Průběžně Průběžně Průběžně Dle plánu 1x ročně Dle plánu 1x ročně	Ředitelka MŠ, učitelky Ředitelka MŠ Ředitelka MŠ
Osobní rozvoj pedagogů Uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci Autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu Autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu	Pozorování Konzultace Pedagogické porady Hospitace Sebehodnocení – hodnotící dotazník	Průběžně Průběžně Dle plánu Dle plánu 1 x ročně	Ředitelka MŠ, učitelky Ředitelka MŠ, učitelky

10.5. Evaluace spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<p><u>Evaluace spolupráce s rodiči</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Informovanost o činnostech v MŠ • Informovanost o výsledcích vzdělávání dětí • Dotazník pro rodiče • Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP 	<p>rodičovské schůzky nástěnky, webové stránky, fotodokumentace individuální rozhovory</p> <p>dotazníková anketa – ústní zhodnocení po ukončení akce na ped. radě – písemný záznam vlastní hodnocení školy</p>	<p>3x ročně průběžně</p> <p>průběžně dle zájmů rodičů a potřeb pedagogů</p> <p>1x za 2 roky nebo dle potřeby</p> <p>1 x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky, rodiče</p> <p>Ředitelka MŠ</p>
<p><u>Evaluace spolupráce se ZŠ</u></p> <p>Společné akce a aktivity Předávání zkušeností Předávání informací před zápisem do ZŠ – návrh odkladů školní docházky</p>	<p>metodické porady konzultace fotodokumentace vlastní hodnocení školy</p>	<p>1 x měsíčně</p> <p>1 x ročně</p>	<p>Ředitelka MŠ, učitelky MŠ, ZŠ Ředitelka MŠ</p>

11. **Přílohy**

Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd
Kritéria pro přijetí dítěte k docházce do mateřské školy
Školní řád
Vnitřní řád školní jídelny
Provozní řád
Provozní řád školní zahrady